

HALK SAĞLIĞI HEMŞİRESİNİN YETKİNLİKLERİ

Prof.Dr. Ayfer Tezel

Halk Sağlığı Hemşireliği Derneği

Yönetim Kurulu Başkanı

&

Ankara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Hemşirelik Bölüm Başkanı

- Birinci basamak sağlık hizmetlerindeki tüm sağlık çalışanları genellikle fiziksel, biyolojik ve sosyo-kültürel çevreye odaklanır. Bu yönü ile diğer sağlık kurumları ve hastanelerin bakış açısından bu yönüyle ayrılmaktadır.
- Geleneksel olarak Halk Sağlığı Hemşireliği(HSH) belirli bir hastalığın yönetiminden çok, toplumsal kalkınma ve halkın sağlığını geliştirme gibi bir dizi sağlık gereksinimlerinin sürekliliğini sağlamaktan sorumludur.
- Toplum odaklı HSH uygulamaları, halk sağlığının iyileştirilmesi için öncüdür. Toplum odaklı olduğundan toplumun yeleri ile birlikte çalışmakta ve bireylerin sağlık gereksinimlerini göz önünde bulundurmaktadır.

Toplum odaklı HSH'de anahtar ilkeler

- toplumun gereksinimlerini bilmek,
- en çok gereksinimi olanlara erişilebilir hizmet sunmak,
- gereksinimleri karşılamak için diğer kurumlarla işbirliği içinde çalışmak,
- topluluğun üyelerini sürece katmak,
- toplumun sağlığını tehdit eden durumları kontrol etmek,
- farkında olma, sağlam, kanıt temelli uygulamaları desteklemek

Halk sağlığı hemşireliği sağlığı sŸrdŸrmek, korumak ve yŸkseltmek amacı ile hemşirelik bilgi ve becerilerini birleştirerek hizmet sunarlar.

Ulusal sağlık sisteminin başarısı için bŸyŸk önem taşıyan halk sağlığı hemşireliği girişimleri, halk sağlığı iřgŸcŸnŸn bŸyŸk bileşenini oluşturmakta ve tŸm toplum için planlanan sağlık hizmet sunumunu kapsamaktadır.

Halk sağlığı hemşireliği toplum sağlığı için mŸdahalelerde bulunurken **“halk sağlığı hemşireliği yeterlilikleri”** doğrultusunda profesyonel rollerini kullanır.

Bu yeterlilikler, halk sağlığı hemşiresinin gŸvenli ve etik uygulama yapması için gerekli olan entegre bilgi, beceri, yargı ve nitelikleri içerir.

- ***YETKİNLİK***
- TDK' ya göre;
- “Yetkin olma durumu, olgunluk, kemal, mükemmeliyet”
- “Çalışanların kendi işlerinde başarılı performans göstermelerine olanak sağlayan kişisel yetenekleri, bilgi, tecrübe ve beceri birikimleridir”
- “Standartları karşılayan davranışlar”
- ***STANDART***
- “Verilen hizmet girişim ve sonuçların seviyesi”

- Hem bireysel hem de kurumsal performans için halk sağlığı hemşireliği yeterliliklerini belirlemek önemli bir gerekliliktir.
- Halk Sağlığı Hemşireliği Yeterlilikleri, halk sağlığı hemşiresinin güvenli ve etik uygulama yapması için gerekli olan entegre bilgi, beceri, yargı ve niteliklerdir.

Halk Sağlığı Hemşireliği Yeterlilikleri Nelerdir?

- Halk sağlığı hemşireliği uygulamaları için gerekli olan temel bilgi, beceri ve tutumlardır. Özel disiplinlerin sınırlarını aşan, bağımsız program ve konulardır. Etkili halk sağlığı hemşireliği uygulamaları için yapı taşlarıdır ve genel halk sağlığı hemşireliği yaklaşımının kullanılmasını sağlar. Temel yeterlilikler halk sağlığı hemşireliği sistemi temel fonksiyonlarını yerine getirmek için gerekli olan dayanağı sağlar. Bunlar toplum sağlığı değerlendirmesini, sürveyansı, hastalık ve sakatlanmanın önlenmesini, sağlığın geliştirilmesini ve sağlığın korunmasını içerir.

Neden Halk Sağlığı Hemşireliği Yeterlilikleri Gerekiyor?

Core Competencies For Public Health In Canada, 2008).

- Halk Sağlığı Hemşireliği Yeterlilikleri halkın sağlığını için;
- Daha etkili bir iş gücüne katkı sağlar,
- Sağlık hizmetinin sunumunda kanıta dayalı, toplum odaklı, etik, tarafsız, standart ve hasta/birey merkezli olmaya teşvik eder,
- Temel kavram ve uygulamalarda ortak bir anlayış sağlanarak bütüncül işgücü yaratılmasına yardımcı olur,
- Halk sağlığı ve halk sağlığı hedeflerinin doğasının açıklanmasına yardımcı olur
- Halk Sağlığı Hemşireliği Yeterlilikleri halk sağlığı çalışanları için, gerekli olan temel bilgi, beceri ve tutumlar için rehberlik sağlar,
- Personelinin güçlenmesini, gelişmesini ve korunmasını destekler,
- Müfredat çalışması ve mesleki gelişim araçları geliştirmek için rasyonel bir temel sağlar,
- İş tanımları ve performans değerlendirmesinde tutarlılık sağlar,
- Programa özgü grup yeterliliklerinin ve kontrolün sağlanmasını destekler

Canadian Community Health Nursing's STANDARDS

- Standard 1: Health Promotion
- Standard 2: Prevention and Health Protection
- Standard 3: Health Maintenance, Restoration and Palliation
- Standard 4: Professional Relationships
- Standard 5: Capacity Building
- Standard 6: Access and Equity
- Standard 7: Professional Responsibility and Accountability

I O M H a l k S a ğ l ı ğ ı Yeterlilik leri	CDC/NACCHO 10 temel hizmet	17 Halk Sa ğ l ı ğ ı Girişimi Minesota Modeli	Halk Sa ğ l ı ğ ı Hemşirelerinin Quad Council Görüşü	A N A Hemşirelik bakımın 6 Standartı	A N A Profesyonel Performansı n 8 standartı	Q u a d Council Halk S a ğ l ı ğ ı Hemşireleri nin 8 Alanı	Quad Council Halk Sa ğ l ı ğ ı HemşirelerinÖn celikli alanları
1989	1994	1997	1997	1998	1999	2001	2014
1 - Değerlendirme 2 - Teminat 3-Politika geliştirme	1-izleme 2-Tanı/Araştırma 3-Bilgi/eğitim 4-Toplum ortaklarını harekete geçirmek 5-Politika ve plan geliştirme 6-Kanunu uygulamak 7-Gerekli bakımı sağlamak ve ihtiyaç duyulan hizmetler için insanlarla bağlantı kurmak 8-Yeterli işgücü sağlama 9 - Hizmetlerin kalitesini ve ulaşılabilirliğinin kolaylığını değerlendirme 10 - S a ğ l ı k problemlerine yeni çözümler bulmak için araştırma yapma	1-Sürveyans 2 - Hastalıkların araştırılması 3-Sosyal yardım 4-izleme 5-Vaka arama 6-Takip/sevk 7-Vaka yönetimi 8-Delege fonksiyonu 8-Sa ğ l ı k eğitimi 9-Danışmanlık 10-Konsültasyon 11-İş birliği 12-Ortak yapılanma 13 - T o p l u m Organizasyonu 15-Savunuculuk 16-Sosyal pazarlama 17 - P o l i t i k a geliştirme/yaptırım	1- Toplum temelli değerlendirme, politika geliştirme ve kapsamlı/ sistematik süreçlerin teminatı 2- Bütün süreçler insanların temsilcileriyle iş birliğini içermelidir.?? 3-öncelik birincil koruma olmalıdır. 4 - u y g u l a m a stratejileri insanların çevresel, sosyal ve ekonomik koşullarına uygun bir şekilde seçilmeli	1 - değerlendirme 2-tanı 3-sonuçlar /tanımlama 4-planlama 5-teminat 6 - değerlendirme	1-bakımın kalitesi 2 - performans değerlendirme 3-eğitim 4- Mesleki işbirliği 5-etik 6- birlikte çalışma 7-araştırma 8- kaynak kullanımı	1-Analitik değerlendirme 2-politika ve program geliştirme 3-iletişim 4-kültürel yeterlilik 5 - uygulamalrd a toplum odaklı olma 6-temel halk sa ğ l ı ğ ı bilimi 7-finansal planlama ve yönetim 8- liderlik/ sist em li düşünme	1 - A c i l durumlarda halk s a ğ l ı ğ ı hemşiresinin rol ü ve deste ğ inin tanımlanması 2-Halk Sa ğ l ı ğ ı hemşireliği uygulama ve girişimlerine uygun yeni model geliştirme 3-Halk Sa ğ l ı ğ ı hemşireliğinin bütün uygulama, araştırma ve eğ it im alanlarında liderlik becerisini destekleme ve geliştirme

Temel Yeterlilikler

- Halk sağlığı hemşireliği temel yeterliliklerini geliştirirken, halk sağlığı hemşireliği uygulamalarında toplum odaklı hemşirelik bakımı ve toplum sağlığı uygulamalarının kesiştiğini varsayılmıştır. Bu varsayımdan hareketle, halk sağlığı hemşireleri her üç uygulama aşamasında halk sağlığı uzmanlarına temel yeterlilikleri göstermede bu belgeyi kullanmaktadır. Bu üç aşama şu şekilde sıralanmaktadır:
- Aşama 1: Temel Bilgi Düzeyi,
- Aşama 2: Orta Düzey
- Aşama 3: İleri Düzey
- Temel yeterlilikler tek başına tasarlanmamış, halk sağlığı hemşireliği değerlerinin en geniş bağlamda uygulanan bilgi, beceri ve tutumlarını içerecek şekilde oluşturulmuştur.

Halk sağlığı hemşireliği yeterlilikleri

Aşama 1. Temel Bilgi Düzeyi

Bu aşamadaki çekirdek yeterlilikler günlük resmi fonksiyonları ve klinik, ev ziyareti ve toplum tabanlı hizmetlerde dahil olmak üzere yerel sağlık hizmetlerini gerçekleştirmeyi ve yönetim kademelerinde olmayan genel halk sağlığı hemşireliği bilgilerini içerir. Toplum sağlığı hemşirelerinin sorumlulukları risk altındaki toplumla doğrudan çalışmayı, tüm seviyelerdeki sağlığı koruma programlarını yürütmeyi, temel veri toplama ve analizini, saha çalışmasını, program planlamayı, sosyal yardım faaliyetlerini ve diğer örgütsel görevleri içerebilir. Bağlantı Konseyi ve Dörtlü Konsey yeterlilikleri öncelikle nüfus düzeyinde odaklanmış olmasına rağmen, halk sağlığı hemşireleri genellikle bu beceri ve yeterlilikleri bireylerin, ailelerin ve grupların bakımında kullanır. Bu nedenle, Aşama 1 yeterlilikleri bu uygulamayı yansıtmaktadır.

Aşama2. Orta Düzey

Bu aşamadaki çekirdek yeterlilikler halk sağlığı hemşireliği klinik hizmetlerini, ev ziyaretlerini, toplum temelli ve nüfus odaklı programlarda dahil olmak üzere düzenli program uygulanmasını, yönetim ve/ya da yönetsel sorumlulukları içerir. Örneğin sorumluluklar şunları içerebilir: kişisel, klinik, aile odaklı uygulama ve gözetim, nüfusa dayalı sağlık hizmetleri; program ve bütçe geliştirme; toplum ilişkilerinin kurulması ve yönetilmesi; zaman çizelgeleri ve iş planları oluşturulması; politika konularında tavsiyeler sunmak

Aşama3.İleri Düzey

Bu aşamadaki çekirdek yeterlilikler halk sağlığı kuruluşlarında yönetici / üst, yönetim seviyesinde ve liderlik seviyelerinde olan halk sağlığı hemşireleri için geçerlidir. Genel olarak bu yeterlilikler halk sağlığı hemşirelerinin programlarının gözetim ve yönetimini ya da organizasyonların işletilmesi ve organizasyonların stratejilerinin düzenlenmesi için sorumluluklarını içerir. Aşama 3 profesyonelleri genellikle kurum ve kuruluşların daha yüksek seviyelerdeki pozisyonlarına yerleştirilir ve aşama 2 deki meslektaşlarına göre, benzer veya daha yüksek düzeyde bilgi, ileri eğitim ve deneyim sunar.

Alan1:Analitik ve Değerlendirme Becerileri

Temel Düzey

1. Birden çok veri kaynağı kullanarak, bireylerin ve ailelerin sağlık ve hastalık belirleyicilerini tanımlar.

Orta Düzey

1.Toplumun sağlık durumunu, sağlık ve hastalığın belirleyicilerini değerlendirir. Toplanan verileri anlamlandırmak için toplumla, sağlık profesyonelleri ve diğer ilgili kişilerle iş birliği yapar.

İleri Düzey

1.Toplum sağlığı ile ilgili kapsamlı, derinlemesine sistemsel/örgütsel değerlendirme yapar.

Alan2: Politika Geliştirme/Program Planlama Becerileri

Temel Düzey	Orta Düzey	İleri Düzey
<p>1. Bireylerin, ailelerin ve grupların sağlığı ile ilgili politika konularını tanımlar.</p> <p>Bir popülasyon içindeki halk sağlığı sisteminin yapısını ve bu yapının bireyler, aileler ve gruplar üzerindeki etkisini tanımlar.</p>	<p>1. Toplum ve popülasyon için hedeflenen sağlık politikaları ile ilgili geçerli ve güvenilir veriler tanımlar.</p> <p>Belirli halk sağlığı sorunlarını gidermek için siyasal analizler yapar ve yönetir.</p>	<p>1. Toplum sağlığı ve toplum politika bilgilerini toplamak ve analiz etmek için methodlar belirler.</p>

Alan 3:İletişim Becerileri

Temel Düzey	Orta Düzey	İleri Düzey
<p>1 . G r u p l a r , e m s a l profesyoneller ve acentalar da dahil olmak üzere birçok kişiye yerel düzeyde hedeflenen sağlık bilgisinin sunumunu gösterir.</p>	<p>1. Toplum ve meslek grupları da dahil bir çok kitleye, hedeflenen sağlık bilgisinin ve kanıta dayalı uygulama sonuçlarının sunumunu gösterir.</p>	<p>1.Birçok kitleye ve çeşitli organizasyonlara hedeflenen sağlık bilgisinin sunumunu gösterir. Sunum/yaygınlaştırma becerileri için danışmanlık yapar.</p>

Alan4: Kültürel Yeterlilik Becerileri

Temel Düzey	Orta Düzey	İleri Düzey
<p>1. Bireyler, aileler ve gruplar için hizmet sunumunda sağlığın sosyal belirleyicileri kavramlarını, bilgi ve ifadelerini kullanır.</p> <p>Bireyler, aileler ve grupların sağlığında sosyal belirleyicilerin etkilerini anlamak için bilgi teknolojilerini kullanır.</p>	<p>1. Topluluklarda ve nüfusta sağlığın sosyal belirleyicilerinin etkisini daha iyi anlamak için birden çok yöntem ve bilgi teknolojisi kaynaklarını kullanır.</p>	<p>1. Sağlığın sosyal belirleyicilerin etkisini azaltmada stratejilerin etkinliğini değerlendirmek için Toplum Bazlı Katılımcı Araştırması ve diğer yöntemlerin kullanımını kolaylaştırır.</p> <p>Kamu sağlık hizmetlerinin sunumunda kültürel, sosyal ve davranışsal faktörlerin sağlanmasında teknolojik sistem erişimini temin eder.</p>

Alan 5:Uygulama Becerilerinde Toplum Odaklı Olma

Temel Düzey	Orta Düzey	İleri Düzey
1.Nüfus içinde bireylerin ve ailelerin sağlığı için toplum ortakları ile işbirliği yapmaktadır.	1..Toplum odaklı sağlık müdahalelerinin paydaşlar arasında işbirliğini arttırmak için mekanizmalar tanımlar. Kilit paydaşlarla ve gruplarla ortaklıklar geliştirir.	1.İç ve dış kilit paydaşlarla, işbirliği ilişkileri ve/veya ortaklıklar kurar. Örgütler ve sistemleri içinde işbirlikçi ilişkiler ve ortaklıkların etkinliğini değerlendirir. Sistem düzeyi hedeflerini kolaylaştırmak için yeni ortaklıklar arar.

Alan 6:Halk Sağlığı Bilimleri Becerileri

Temel Düzey	Orta Düzey	İleri Düzey
1.Bireyler, aileler ve gruplar için halk sağlığı müdahaleleri ile ilgili araştırmaları yorumlar.	1.Halk sağlığı ile ilgili toplum düzeyinde müdahaleler yapmak için disiplinler arası araştırmaları sentezler.	1.Nüfus düzeyinde sağlık tehditleri önlemede kanıt temelli boşlukları doldurmak için diğer disiplinler ile işbirliği yapar. Araştırma sonuçlarını uygulamaya uyarlar.

Alan 7:. Finansal Planlama ve Yönetim Becerileri

Temel Düzey	Orta Düzey	İleri Düzey
1. Sağlık bakım sistemi ile yerel sağlık sistemi arasındaki ilişkileri açıklar	1. Halk sağlığı alanındaki programları yönetmek için ilgili kamu ve / veya özel sistemler için işbirliği yapar	1. Toplum ve nüfus sağlık ihtiyaçlarını karşılamak için potansiyel finansman kaynakları ve destek tanımlar. Bu avanstan toplum sağlığı, kamu ve özel sağlık bakım sistemleri arasındaki ilişkilerde ittifaklar kurmakta yararlanır.

Alan8: Liderlik ve Sistemleri Düşünme Becerileri

Temel Düzey	Orta Düzey	İleri Düzey
1.Birey, toplum ve grupların halk sağlığı çalışmalarına sistem teorisi uygular	1.Nüfus ve toplumun halk sağlığı çalışmalarına sistem teorisi uygular	1.Halk sağlığındaki yeni uygulamaları sistem teorisi çerçevesinde değerlendirerek kuruluşun işleyişi ile birleştirir

- HEMŞİRELİK YÖNETMELİĞİNDE DEĐİŐİKLİK
- YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK
-
- 19 Nisan 2011 Sayı : 27910
-
- ÇALIŞILAN BİRİM/SERVİS/ÜNİTE/ALANLARA GÖRE HEMŞİRELERİN
- GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUKLARI
-
- *HALK SAĞLIĞI HEMŞİRELİĞİ*

1) *Evde Bakım Hemşiresi*

Yatağa bağımlı veya kendi ihtiyaçlarını bir başkasının desteği olmaksızın karşılayamayacak durumda evde bakım gereksinimi olan bireylere hemşirelik hizmetlerinin sunumundan sorumludur.

Görev, yetki ve sorumlulukları

Hemşirelerin genel görev, yetki ve sorumluluklarının yanı sıra;

- a) Ev ortamını hastanın gereksinimlerine uygunluk yönünden değerlendirir (ısı, ışık, havalandırma, hijyen, tekstil, zemin, duvarlar vb.). Gürültü, ışık, ısınma, havalandırma gibi çevresel uyaranları kontrol altına alarak hastanın uyku ve dinlenmesini sağlar.
- b) Bireyin günlük yaşam aktivitelerinin karşılanması, çevre düzenlemesi ve sosyal gereksinimlerin karşılanmasına yönelik görev alan bakım destek elemanlarının denetimini yapar, gerektiğinde ilgililere bildirimde bulunur.
- c) Birey ve ailenin eğitim ve danışmanlık ihtiyacının belirlenmesini ve yerine getirilmesini sağlar. Bireyin öneri, istek ve şikâyetlerini dinler ve değerlendirir

5) Okul Sağlığı Hemşiresi:

Görev, yetki ve sorumlulukları

- a) Görev yaptığı okulda okul sağlığı hizmetleri ile ilgili sorunları, gereksinimleri saptar ve okul idaresine bildirir.
- b) Sağlık risklerinin erken tanılanması ve uygun girişimlerin planlanması, gereken önlemlerin alınması konusunda okul idaresiyle koordinasyonu sağlar.
- c) Sağlık biriminin malzeme ihtiyaç listesini tespit eder ve okul idaresine bildirir.
- ç) Okula her yeni katılan öğrencinin sağlık durumunun değerlendirilmesinde ve öğrencilerin düzenli olarak periyodik fiziki muayenelerinde görev alır ve sağlık durumunu kaydeder.
- d) Hastalanan veya acil müdahale gereken öğrenci ve okul çalışanının, hekim istemi doğrultusunda tedavi ve bakıma yönelik hemşirelik hizmetlerini planlar, uygular, değerlendirir ve hemşire gözlem formuna kayıt eder.

- **Halk Sağlığı Hemşireliği Temel Yeterliliklerine İlişkin Yapılan Çalışma Örnekleri**
- Witt ve ark.yaptığı çalışmada halk sağlığı hemşirelerinin yeterlilik alanlarından en yüksek olanı 3.49 ortalama ile iletişim becerileri alanı, en düşük ortalama ise 1.14 ile Mali planlama ve yönetim becerileri alanı gösterilmiştir (Witt and Almeida 2008).

- Reckinger ve ark.halk sağlığı hemşireliği yeterlilik aracının sadeleştirilmesine ilişkin yaptıkları çalışmada 25 eyaletten 2269 hemşireye 193 maddelik yeterlilik alanından toplam 6 alanda 81 yeterliliğe sadeleştirilmiş ve kabul edilen maddelerin $\alpha=0.98$ 'den 0.92 değişen değerlerde bulunmuştur. Bu altı alan değerlendirme, birey/aile/toplum, sistem, işbirliği/ortaklık, planlama ve tekrar değerlendirme olarak bulunmuştur. Araştırmacılar çalışmanın sonucunda halk sağlığı hemşirelerinin işgücünün çeşitli biçimlerde kullanımında yeterlilik alanlarının belirlenmesinin önemine değinmişler ve yeterlilik maddelerinin sadeleştirilmesinin uygulamalar sırasında işbirliğini sağlayacağını ve sonuçların değerlendirilmesinde fayda sağlayabileceğini belirtmişlerdir (Reckinger et.al 2013).

- Povilka ve arkadaşlarının 2008 yılında afetlerde halk sağlığı hemşirelerinin yeterliliklerine ilişkin görüş birliği geliştirmek amacıyla yaptđđı çalışmada 25 maddelik yeterlilik maddesi 3 alanda (n hazırlık=9, mdahale=8 ve iyileştirme= 7) birleştirilmiş ve afetlerde halk sağlığı hemşirelerinin etkili ve efektif kullanımı için bu yeterliliklerin tanımlanmasının önemine değinmiştir (Povilka 2008)

- Andrioti ve arkadaşlarının 2013 yılında 128 halk sağlığı çalışanı ile dünya sağlık örgütünün avrupa bölgesi ile işbirliği kurarak yürüttüğü programın halk sağlığı profesyonellerinin yeterlilikleri, bilgi ve becerilerinin değerlendirilmesi amacıyla yaptığı çalışmada yönetimde yeralan spervizorlerin yeterliliklerinin alanda çalışanlara göre yüksek bulunmuş, halk sağlığı hizmetlerinin kalitesinin iyileştirilmesi için düzenli eğitim programlarının uygulanması gerektiği vurgulanmıştır (Andrioti 2013)

- Özkahraman'ın ülkemizde 2009 yılında Halk Sağlığı Çalışanlarının Toplum Temelli Uygulamalardaki Öz Yeterliklerine ilişkin 306 halk sağlığı çalışanı ile yaptığı çalışmada çalışanlarının 6 puan üzerinden öz yeterlik puan ortalaması 2.98 ± 1.09 bulunmuş, Hekimlerin öz yeterlik puan ortalaması 3.60 ± 0.88 , hemşirelerin 2.88 ± 1.00 , ebelerin 2.73 ± 1.10 , sağlık memurlarının ise 3.28 ± 1.15 olarak belirlenmiştir. Araştırmacı tarafından halk sağlığı çalışanlarının öz yeterlik düzeylerinin yükseltilmesi gerektiği belirtilmiştir (Özkahraman 2009).

ÖNERİLER

- Halk sağlığı hemşirelerinin tüm pozisyonlar için gerekli yetkinlik seviyelerinin ve derecelerinin belirlenmesi, bunun göstergesi kabul edilen davranış tanımlarının oluşturulması gerekmektedir.
- Her sağlık kuruluşu, kendi birimlerinde çalışacak HSH' nin sahip olması gereken yetkinlikleri tespit etmeli, işe almada ve performans değerlendirmede yetkinlik bazlı kriterleri uygulamalıdır.
- Sağlık kurum ve kuruluşlarında performans arttırmanın yada üstün performansa ulaşmanın temel kaynağı da uygun yetkinliklere sahip hemşirelerdir. Kurum ve kuruluşlar sürekli olarak yetkinliklerini arttırma çabasında olmalıdır. Çalışılan kurum ve kuruluşlar da yetkinliklerini geliştirmek isteyen hemşirelere destek olmalıdır.
- Belirli bir iş için veya organizasyonun kendisi için bugün çok önemli olan bir yetkinlik zamanla önemini yitirebilir, başka bir yetkinlik ise önem kazanabilir. Yetkinlik sisteminin dönem dönem gözden geçirilip yenilenmesi , geliştirilmesi ve yaşatılması gerekir.

SONUÇ

- Halk sağlığı hemşireliği temel yeterlilikleri tüm seviyelerde ve çeşitli uygulama alanlarında kullanılmak üzere tanımlanmalıdır.
- Gerekli bilgi, beceri ve yetenekleri tanımak, güçlendirilmiş halk sağlığı hemşireliği iş gücünün gelişmesine önemli bir katkı sağlar.
- Temel yeterliliklerin ölçülmesinde yeterlilik alanlarına göre geliştirilmiş ölçeklerden ve modellerden faydalanılabilir.

- Yeterliliklerin ölçülmesi halk sağlığı hemşiresinin işgücünün verimli kullanılmasında önemlidir. Aynı zamanda halk sağlığı hemşireliği temel yeterlilikleri, halk sağlığı hemşireliği eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında, afet, salgın ve deprem gibi toplulukları etkileyen doğa olaylarında kullanılabilir.
- Bu yeterlilikler halk sağlığı hemşireliği uygulamasında değerlendirme ve geribildirim için bir çerçeve sağlamanın yanı sıra lisans hemşirelik müfredatı planlaması ve mesleki gelişim faaliyetlerine rehberlik etmesi bakımından umut verici olmaktadır.

KAYNAKLAR

- Abrams, S.E. (2004). From Function to Competency in Public Health Nursing 1931 to 2003, *Public Health Nursing*, 21(5): 507-510.
- Carter, K.F., Kaiser, K.L., O'hare, P.A., and et al. (2006). Use of PHN Competencies and ACHNE Essentials to Develop Teaching –Learning Strategies for Generalist C/PHN Curricula, *Public Health Nursing*, 23:146-160.
- Centers for Disease Control and Prevention Core Public Health Functions and State Efforts to Improve Oral Health United States. (1994). *Morbidity and Mortality Weekly Report* 1994, 43:207-209.
- Core Functions of Public Health and how They Relate to the 10 Essential Service. Available from: http://www.cdc.gov/nceh/ehs/EPHLI/core_ess.htm.
- IOM (Institute of Medicine). 2010. A summary of the December 2009 forum on the future of nursing: Care in the community. Washington, DC: The National Academies Press. Available from: http://books.nap.edu/openbook.php?record_id=12956
- Quad Council of Public Health Nursing Organizations. (2011). Core competencies for public health nurses. Washington, DC: Quad Council of Public Health Organizations. Available from: <http://quadcouncilphn.org/>
- Swider, S.M., Levin, P.F. and Kulbok, P. (2014). Quad Council of Public Health Nursing Organizations Invitational Forum on the Role and Future of Nurses in Public Health: Final Report. Retrieved from www.Quadcouncilphn.org
- Reckinger D, Cross, S., Block, D., Josten L, Savik K. (2013). Public health nursing competency instrument: scale reduction and reliability of factors., *Public Health Nursing*, 2013 Nov-Dec;30(6):566-74
- Zahner SJ., Henriques JB (2014), Public Health Practice Competency Improvement Among Nurses *Am J Prev Med*; 47(5S3):S352–S359